

Punjab Pre-Primary Teacher

**Previous Year Paper
2019**

PREVIOUS EXAM. PAPER

NTT

Nursery Teacher Training

2019

1. Which of the following is not an example of hardware?

- (a) Scanner (b) Monitor
(c) Mouse (d) Interpreter

2. On a CD-RW, one can :

- (a) read and write information
(b) only read information
(c) only write information
(d) read, write and rewrite information

3. In MS-Excel, while entering a formula in a cell, one must begin the formula with an operator:

- (a) \$ (b) @
(c) = (d) #

4. What does CPU stand for ?

- (a) Central Processing Unit
(b) Central Preparatory Unit
(c) Central Printing Unit
(d) Central Peripheral Unit

5. What is backup is computer reference ?

- (a) Adding more components to your network
(b) Protecting data by copying it from the original source to different destination
(c) Filtering old data from the new data
(d) Accessing data on tape

6. What are the units used to measure the speed of a laser printer ?

- (a) CPM (b) DPI
(c) PPM (d) BIT

7. MICR stands for :

- (a) Magnetic Ink Character Recognition
(b) Magnetic Industries Corporation Region
(c) Magnetic Ink Computer Record
(d) Microphone Recording

8. A website's main page is called its :

- (a) Home page (b) Browser page
(c) Search page (d) Bookmark

9. The shortcut key "Ctrl+F" in MS-Word is used to :

- (a) view document in full view
(b) open the Formula dialog box
(c) save the file
(d) open the Find and Replace dialog box

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) ਸਕੈਨਰ (b) ਮੋਨੀਟਰ
(c) ਮਾਊਸ (d) ਇੰਟਰਪ੍ਰੇਟਰ

2. CD - RW 'ਤੇ, ਕੋਈ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (a) ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਅਤੇ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ
(b) ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ
(c) ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ
(d) ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ, ਲਿਖ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਐਕਸਲ ਦੇ ਸੈੱਲ (Cell) ਵਿੱਚ ਇਕ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਓਪਰੇਟਰ ਨਾਲ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

- (a) \$ (b) @
(c) = (d) #

4. ਸੀ. ਪੀ. ਯੂ. (CPU) ਦਾ ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ (b) ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰੈਪਰੇਟਰੀ ਯੂਨਿਟ
(c) ਸੈਂਟਰਲ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਯੂਨਿਟ (d) ਸੈਂਟਰਲ ਪੈਰੀਫੇਰਲ ਯੂਨਿਟ

5. ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੈਕਅਪ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਆਪਣੇ ਨੈਟਵਰਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੋਰ ਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ
(b) ਮੂਲ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਡਾਟਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ
(c) ਨਵੇਂ ਡਾਟਾ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਫਿਲਟਰ ਕਰਨਾ
(d) ਟੇਪ 'ਤੇ ਡਾਟਾ ਨੂੰ ਐਕਸੈਸ ਕਰਨਾ

6. ਲੇਜ਼ਰ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਇਕਾਈਆਂ ਕੀ ਹਨ ?

- (a) ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. (CPM) (b) ਡੀ.ਪੀ.ਈ. (DPI)
(c) ਪੀ.ਪੀ.ਐਮ. (PPM) (d) ਬੀ.ਆਈ.ਟੀ. (BIT)

7. ਐਮ. ਆਈ. ਸੀ. ਆਰ. (MICR) ਦਾ ਪੂਰਣ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇੰਕ ਕੈਰੇਕਟਰ ਰੇਕੋਗਨਿਸ਼ਨ
(b) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇੰਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਿਕਾਰਡ
(c) ਮੈਗਨੇਟਿਕ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੋਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਰੀਜਨ
(d) ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ

8. ਇੱਕ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੇਜ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

- (a) ਹੋਮ ਪੇਜ (b) ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਪੇਜ
(c) ਬੇਜ ਪੇਜ (d) ਬੁੱਕਮਾਰਕ

9. ਐੱਮ. ਐੱਸ. ਵਰਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀ (key) "Ctrl+F" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ :

- (a) ਪੂਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ
(b) ਫਾਰਮੂਲਾ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ
(c) ਫਾਇਲ ਸੇਵ ਕਰਨ ਲਈ
(d) ਲੱਭੋ ਅਤੇ ਬਦਲੋ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ

(1)

10. Which of the following can be used to store a large number of files in a small amount of storage space ?
 (a) File compatibility (b) File copying
 (c) File reading (d) File compression
11. Which of the following is not a storage medium ?
 (a) Hard disk (b) flash drive
 (c) DVD (d) keyboard
12. The computer abbreviation kB means :
 (a) Key Block (b) Kernel Boot
 (c) Kilo Byte (d) Kit Bit
13. Computers on an internet are identified by:
 (a) IP address (b) Street Address
 (c) E-mail Address (d) Web Address
14. Which of the following is not a language for computer programming ?
 (a) WINDOWS (b) PASCAL
 (c) BASIC (d) COBOL
15. The blinking symbol on the computer screen is called the :
 (a) mouse (b) logo
 (c) cursor (d) palm
16. Teachers should present information to the students clearly and in an interesting way, and relate this new information to the things students :
 (a) don't know (b) already know
 (c) willing to know (d) not willing to know
17. Which of the following statement is NOT true ?
 (a) growth is a biological process
 (b) education is a goal oriented process
 (c) development is a quantitative process
 (d) learning is a process of behavioural changes
18. Which is different from the other three with respect to fine motor movement in children ?
 (a) dot joining (b) dictation
 (c) Handwriting (d) separation of fruits & vegetables
19. A teacher studies pupils group behaviour mainly by which of the following method ?
 (a) interview (b) experimentation
 (c) case history (d) observation
20. Which one is NOT an element of intellectual development ?
 (a) creativity (b) tolerance
 (c) thinking (d) imagination
21. Which class of learners are NOT included under "Exceptional Catagory" ?
 (a) slow (b) retarded
 (c) normal (d) gifted
10. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸਟੋਰੇਜ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
 (a) ਫਾਈਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ (b) ਫਾਈਲ ਨਕਲ
 (c) ਫਾਈਲ ਪੜ੍ਹਨਾ (d) ਫਾਈਲ ਸੰਕੁਚਨ
11. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਟੋਰੇਜ ਮਾਧਿਅਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 (a) ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ (b) ਫਲੈਸ਼ ਡਰਾਈਵ
 (c) ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. (d) ਕੀਬੋਰਡ
12. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੰਖੇਪ kB ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ :
 (a) ਕੀ ਬਲਾਕ (b) ਕਰਨਲ ਬੂਟ
 (c) ਕਿਲੋ ਬਾਇਟ (d) ਕਿਟ ਬਿਟ
13. ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 (a) ਆਈ. ਪੀ. ਪਤਾ (b) ਗਲੀ ਦਾ ਪਤਾ
 (c) ਈ-ਮੇਲ ਪਤਾ (d) ਵੈਬ ਪਤਾ
14. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 (a) ਵਿੰਡੋਜ਼ (b) ਪਾਸਕਲ
 (c) ਬੇਸਿਕ (d) ਕੋਬੋਲ
15. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਝਪਕਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਮਾਊਸ (b) ਲੋਗੋ
 (c) ਕਰਸਰ (d) ਹਥੇਲੀ
16. ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ :
 (a) ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ (b) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ
 (c) ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ (d) ਜਾਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ
17. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 (a) ਉਤਪਤੀ ਇੱਕ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
 (b) ਸਿੱਖਿਆ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
 (c) ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਗਿਣਤਾਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ
 (d) ਸਿੱਖਣਾ ਇੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।
18. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਈਨ ਮੋਟਰ ਮੂਵਮੈਂਟ (fine motor movement) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ:
 (a) ਬਿੰਦੂ ਜੋੜਣਾ (b) ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ
 (c) ਲਿਖਾਈ (d) ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨਾ
19. ਅਧਿਆਪਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
 (a) ਇੰਟਰਵਿਊ (b) ਪ੍ਰਯੋਗ
 (c) ਕੇਸ ਇਤਿਹਾਸ (d) ਨਿਰੀਖਣ
20. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
 (a) ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ (b) ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ
 (c) ਸੋਚ (d) ਕਲਪਨਾ
21. 'ਅਪਵਾਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ?
 (a) ਧੀਮਾ (b) ਤੇਕਮਜ਼ੋਰ
 (c) ਆਮ (d) ਹੋਟਹਾਰ

22. Which one of the following is NOT an element of mastery learning ?

- (a) use of alternate text book
- (b) alternate method of teaching
- (c) child centred learning activity
- (d) group teaching

23. Select "the educable" group of students from the following groups having different IQ levels:

- (a) 50 to 70
- (b) 30 to 50
- (c) 70 to 90
- (d) 40 to 80

24. The capacity to acquire and apply knowledge is called :

- (a) personality
- (b) intelligence
- (c) aptitude
- (d) attitude

25. Smallest unit of meaning in a language is :

- (a) syntax
- (b) morpheme
- (c) pragmatics
- (d) phoneme

26. In which of the following stages the child looks self-centred ?

- (a) infancy
- (b) early childhood
- (c) adolescence
- (d) adulthood

27. A child from a disorganized home will experience the utmost complexity with :

- (a) well structured lessons
- (b) independent study
- (c) programmed instruction
- (d) workbooks

28. Research suggests that in a diverse classroom, the teacher's expectations from her students _____ their learning.

- (a) are the sole determinant of
- (b) have a significant impact on
- (c) should not be correlated with
- (d) do not have any effect on

29. Language of word is not necessary for _____ thinking.

- (a) imaginative
- (b) conceptual
- (c) associative
- (d) perceptual

30. If majority of students in your class are weak you should:

- (a) not care about the intelligent student
- (b) keep your speed of teaching fast so that students comprehension level may increase
- (c) keep your teaching slow
- (d) keep your teaching slow along with some extra guidance to bright pupils.

31. Find the HCF of 96 and 404 by the prime factorization method.

- (a) 2
- (b) 4
- (c) 8
- (d) 9696

32. Find all the zeroes of $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$, if you know that two of its zeroes are $\sqrt{2}$ and $-\sqrt{2}$.

- (a) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, \frac{1}{2}, 1$
- (b) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 2, 1$
- (c) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 2, -2$
- (d) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 1, -1$

22. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਮੁਹਾਰਤ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) ਵਿਕਲਪਿਕ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
- (b) ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਕਲਪੀ ਢੰਗ
- (c) ਬੱਚੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ
- (d) ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਨ

23. ਵੱਖਰੇ ਆਈਕਿਊ (IQ) ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ 'ਸਿੱਖਿਅਤ' ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

- (a) 50 ਤੋਂ 70
- (b) 30 ਤੋਂ 50
- (c) 70 ਤੋਂ 90
- (d) 40 ਤੋਂ 80

24. ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :

- (a) ਸ਼ਖਸੀਅਤ
- (b) ਬੁੱਧੀ
- (c) ਯੋਗਤਾ
- (d) ਰਵੱਈਆ

25. ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਹੈ :

- (a) ਸਿਨਟੈਕਸ
- (b) ਮੋਰਫਿਮ
- (c) ਵਿਹਾਰਿਕ
- (d) ਫੋਨੇਮ

26. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੱਚਾ ਸਵੈ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਇਨਫੈਨਸੀ (infancy)
- (b) ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਚਪਨ
- (c) ਜਵਾਨੀ
- (d) ਪ੍ਰੋੜਤਾ

27. ਅਨਿਯਮਿਤ ਘਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜਟਿਲਤਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰੇਗਾ।

- (a) ਵਧੀਆ ਢਾਂਚਾਗਤ ਪਾਠ
- (b) ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਐਨ
- (c) ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼
- (d) ਵਰਕਬੁੱਕ

28. ਬੇਜ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦਾਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਣ :

- (a) ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਕ ਹੈ।
- (b) 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- (c) ਦ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- (d) 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

29. ਸੋਚ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- (a) ਕਲਪਨਾਤਮਕ
- (b) ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ
- (c) ਸਹਿਯੋਗੀ
- (d) ਪ੍ਰਸ਼ੋਪਚੁਅਲ

30. ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ :

- (a) ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
- (b) ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਦੀ ਪੱਧਰ ਵਧੇ
- (c) ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਰੱਖੋ
- (d) ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਹੋਣਹਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਸੇਧ ਵੀ ਦਿਓ

31. ਅਭਾਜ ਗੁਣਨਖੰਡਣ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ 96 ਅਤੇ 404 ਦਾ HCF ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) 2
- (b) 4
- (c) 8
- (d) 9696

32. $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਫਰਾਂ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਿਫਰਾਂ $\sqrt{2}$ ਅਤੇ $-\sqrt{2}$ ਪਤਾ ਹੋਣ।

- (a) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, \frac{1}{2}, 1$
- (b) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 2, 1$
- (c) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 2, -2$
- (d) $\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 1, -1$

33. Check whether the pair of equation $x + 3y = 6$ and $2x - 3y = 12$ is consistent. If so, solve them.

- (a) Consistent & (0, 2)
(b) Consistent & (0, -4)
(c) Consistent & (6, 0)
(d) Not consistent

34. Find the roots of the quadratic equation $6x^2 - x - 2 = 0$.

- (a) $\frac{2}{3}, -\frac{1}{2}$ (b) $\frac{2}{3}, \frac{1}{2}$
(c) $2, -\frac{2}{3}$ (d) $\frac{1}{2}, 3$

35. How many two-digit numbers are divisible by 3?

- (a) 12 (b) 21
(c) 27 (d) 30

36. Two poles of heights 6m and 11m stand on a plane ground. If the distance between the feet of the poles is 12m, then the distance between their tops is:

- (a) 11m (b) 12m
(c) 13m (d) 15m

37. Find a relation between x and y such that the point (x, y) is equidistant from the points (7, 1) and (3, 5).

- (a) $x + y = 2$ (b) $x - y = 2$
(c) $x - 2y = 1$ (d) $2x - y = 1$

38. In $\triangle ABC$, right-angled at B, $AB = 5$ cm and $\angle ACB = 30^\circ$. Determine the lengths of the sides BC and AC.

- (a) 5 and 10 cm (b) $5\sqrt{3}$ and 10 cm
(c) 10 and 15 cm (d) 5 and 15 cm

39. An observer 1.5 m tall is 28.5 away from a chimney. The angle of elevation of the top of the chimney from her eyes is 45° . What is the height of the chimney?

- (a) 30 m (b) 28.5 m
(c) 27 m (d) 37.2 m

40. Find the value of $2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$?

- (a) 0 (b) 1
(c) 2 (d) 3

41. A tangent PQ at a point P of a circle of radius 5 cm meets a line through the centre O at a point Q so that $OQ = 12$ cm. Find the length of PQ.

- (a) 8.5 cm (b) 12 cm
(c) 13 cm (d) $\sqrt{119}$ cm

42. A cone of height 24 cm and radius of base 6 cm is made up of modeling clay. A child reshapes it in the form of a sphere. Find the radius of the sphere.

- (a) 4 cm (b) 6 cm
(c) 30 cm (d) 36 cm

33. ਪੜਤਾਲ ਕਰੋ ਕਿ ਸਮੀਕਰਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜਾ $x + 3y = 6$ ਅਤੇ $2x - 3y = 12$ ਸੰਗਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ।

- (a) ਸਮੀਕਰਣ ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ (0, 2)
(b) ਸਮੀਕਰਣ ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ (6, 0)
(c) ਸਮੀਕਰਣ ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ (0, -4)
(d) ਸਮੀਕਰਣ ਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

34. ਦੋ ਘਾਟੀ ਸਮੀਕਰਣ $6x^2 - x - 2 = 0$ ਦੇ ਮੂਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) $\frac{2}{3}, -\frac{1}{2}$ (b) $\frac{2}{3}, \frac{1}{2}$
(c) $2, -\frac{2}{3}$ (d) $\frac{1}{2}, 3$

35. ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ 3 ਨਾਲ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

- (a) 12 (b) 21
(c) 27 (d) 30

36. ਦੋ ਖੰਬੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚਾਈਆਂ 6 m ਅਤੇ 11 m ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਤਲ ਭੂਮੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਦੂਰੀ 12 m ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਸਿਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਦੂਰੀ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) 11m (b) 12m
(c) 13m (d) 15m

37. x ਅਤੇ y ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਪਤਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕਿ ਬਿੰਦੂ (x, y) ਬਿੰਦੂਆਂ (7, 1) ਅਤੇ (3, 5) ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਦੂਰੀ (equidistant) 'ਤੇ ਹੋਵੇ।

- (a) $x + y = 2$ (b) $x - y = 2$
(c) $x - 2y = 1$ (d) $2x - y = 1$

38. $\triangle ABC$ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਕੋਣ B ਸਮਕੋਣ ਹੈ, $AB = 5$ cm ਅਤੇ $\angle ACB = 30^\circ$ ਹੈ। ਭੁਜਾਵਾਂ BC ਅਤੇ AC ਦੀਆਂ ਲੰਬਾਈਆਂ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) 5 ਅਤੇ 10 ਸੈਮੀ. (b) $5\sqrt{3}$ ਅਤੇ 10 ਸੈਮੀ.
(c) 10 ਅਤੇ 15 ਸੈਮੀ. (d) 5 ਅਤੇ 15 ਸੈਮੀ.

39. 1.5 m ਲੰਬਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਖਕ ਚਿਮਨੀ ਤੋਂ 28.5 m ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਚਿਮਨੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦਾ ਉਚਾਣ ਕੋਣ 45° ਹੈ। ਚਿਮਨੀ ਦੀ ਉੱਚਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ?

- (a) 30 m (b) 28.5 m
(c) 27 m (d) 37.2 m

40. $2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ?

- (a) 0 (b) 1
(c) 2 (d) 3

41. 5 cm ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ P 'ਤੇ ਸਪਰਸ਼ ਰੇਖਾ PQ ਕੋਂਦਰ O ਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ Q 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ $OQ = 12$ cm ਹੈ। PQ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) 8.5 cm (b) 12 cm
(c) 13 cm (d) $\sqrt{119}$ cm

42. ਮਾਡਲ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਉੱਚਾਈ 24 cm ਅਤੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ 6 cm ਆਧਾਰ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਬੰਨ੍ਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਗੋਲੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਗੋਲੇ ਦਾ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- (a) 4 cm (b) 6 cm
(c) 30 cm (d) 36 cm

43. A survey regarding the heights (in cm) of 51 boys of Class IX of a school was conducted and the following data was obtained. Find the median height.

Height (in cm)	<140	<145	<150	<155	<160	<165
Number of Boys	4	11	29	40	46	51

- (a) 135.03 cm (b) 145.03 cm
(c) 149.03 cm (d) 155.03 cm
44. A shopkeeper has 144 ball pens of which 20 are defective and the others are good. Anita will buy a pen if it is good, but will not buy if it is defective. The shopkeeper draws one pen at random and gives it to her. What is the probability that she will buy a pen ?
- (a) $31/36$ (b) $5/36$
(c) $1/124$ (d) $120/144$
45. The cost of fencing a circular playground at the rate of ₹ 24/- per meter is ₹ 5,280/-. The playground is to be ploughed at the rate of ₹ 0.50 per m^2 . Find the cost of the ploughing the playground $\left(\pi = \frac{22}{7}\right)$, taking
- (a) ₹ 1,925/- (b) ₹ 1,875/-
(c) ₹ 1,825/- (d) ₹ 1,775/-
46. Which of the following is NOT an example of an Exothermic Reaction ?
- (a) Burning of natural gas
(b) Decomposition of vegetable matter into compost
(c) Decomposition of limestone to quick lime
(d) Respiration
47. A solution reacts with crushed egg-shells to give a gas that turns lime-water milky. The solution contains :
- (a) NaCl (b) HCl
(c) LiCl (d) KCl
48. Which of the following method leads to rusting of iron :
- (a) oiling (b) roasting
(c) anodising (d) galvanising
49. Butanone is a four-carbon compound with the functional group :
- (a) carboxylic acid (b) aldehyde
(c) ketone (d) alcohol
50. Which of the following hormones regulates blood sugar ?
- (a) adrenaline (b) growth hormone
(c) insulin (d) testosterone
51. The autotrophic mode of nutrition requires :
- (a) carbon dioxide and water
(b) chlorophyll
(c) sunlight (d) all of these

43. ਕਿਸੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ 51 ਪੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਕੱਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੱਧਕ ਕੱਦ ਪਤਾ ਕਰੋ।

ਉੱਚਾਈ (cm ਵਿੱਚ)	<140	<145	<150	<155	<160	<165
ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ	4	11	29	40	46	51

- (a) 135.03 cm (b) 145.03 cm
(c) 149.03 cm (d) 155.03 cm
44. ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਕੋਲ 144 ਬਾਲ ਪੈਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਬਾਲ ਪੈਨ ਖਰਾਬ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਠੀਕ ਹਨ। ਅਨਿਤਾ ਉਹੀ ਪੈਨ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੇਗੀ ਜਿਹੜਾ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਖਰਾਬ ਪੈਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੇਗੀ। ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਇਹਨਾਂ ਪੈਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਪੈਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਅਨਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਕੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਿਤਾ ਇੱਕ ਪੈਨ ਖਰੀਦ ਲਵੇਗੀ?
- (a) $31/36$ (b) $5/36$
(c) $1/124$ (d) $120/144$
45. ਇੱਕ ਚੱਕਰਾਕਾਰ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ₹ 24/- ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾੜ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ₹ 5,280/- ਹੈ। ਇਸ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ₹ 0.50 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਵਹਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਖਰਚ ਪਤਾ ਕਰੋ $\left(\pi = \frac{22}{7}\right)$ ਲਓ।
- (a) ₹ 1,925/- (b) ₹ 1,875/-
(c) ₹ 1,825/- (d) ₹ 1,775/-
46. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਇੱਕ ਤਾਪ ਨਿਕਾਸੀ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
- (a) ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦਾ ਜਲਣਾ
(b) ਚੂਨੇ ਪੱਥਰ ਦਾ ਅਣਬੁਝੇ ਚੂਨੇ ਵਿੱਚ ਅਪਘਟਨ ਹੋਣਾ
(c) ਬਨਸਪਤੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਅਪਘਟਨ ਕਿਰਿਆ
(d) ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ
47. ਇਕ ਘੋਲ ਅੰਡੇ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਦੇ ਬਾਰੀਕ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਚੂਨੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਧੀਆ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਘੋਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ
- (a) NaCl (b) HCl
(c) LiCl (d) KCl
48. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਤਰੀਕਾ ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੱਗਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ?
- (a) ਤੇਲ ਲਗਾਕੇ (b) ਭੁੰਨਣ
(c) ਐਨੋਡੀਕਰਨ ਕਰਕੇ (d) ਗੈਲਵੈਨੀਕਰਨ ਕਰਕੇ
49. ਬਿਊਟੇਨੋਨ ਚਾਰ ਕਾਰਬਨ ਯੋਗਿਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਸਮੂਹ ਹੈ :
- (a) ਕਾਰਬਾਕਸਲਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ (b) ਐਲਡੀਹਾਈਡ
(c) ਕੀਟੋਨ (d) ਅਲਕੋਹਲ
50. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹਾਰਮੋਨ, ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- (a) ਐਡਰੀਨਾਲਿਨ (b) ਵਾਧਾ ਹਾਰਮੋਨ
(c) ਇੰਸੂਲਿਨ (d) ਟੈਸਟੋਸਟੀਰੋਨ
51. ਸਵੈਪੋਸ਼ੀ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?
- (a) ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਪਾਣੀ
(b) ਕਲੋਰੋਫਿਲ (c) ਸੂਰਜ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

52. The gap between two neurons is called a :

- (a) dendrite (b) synapse
(c) axon (d) impulse

53. A Mendelian experiment consisted of breeding tall pea plants bearing violet flowers with short pea plants bearing white flowers. The progeny all bore violet flowers, but almost half of them were short. This suggests that the genetic make-up of the tall parent can be depicted as follows :

- (a) TTWW (b) TTww
(c) TtWW (d) TtWw

54. A concave lens has focal length of 15 cm. At what distance should the object from the lens be placed so that it forms an image at 10 cm from the lens ?

- (a) 10 cm (b) 15 cm
(c) 25 cm (d) 30 cm

55. The human eye forms the image of an object at its :

- (a) cornea (b) iris
(c) pupil (d) retina

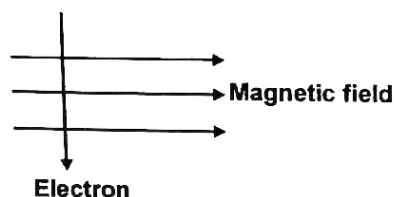
56. The potential difference between the terminals of an electric heater is 60V when it draws a current of 4 A from the source. What current will the heater draw if the potential difference is increased to 120V ?

- (a) 4A (b) 8A
(c) 15A (d) 30A

57. An electric refrigerator rated 400 W operates 8 hour/day. What is the cost of the energy to operate it for 30 days at ₹ 3.00 per kWh?

- (a) ₹ 90 (b) ₹ 96
(c) ₹ 288 (d) ₹ 1200

58. An electron enters a magnetic field at right angles to it, as shown in the figure. The direction of the force acting on the electron will be :

- (a) to the right (b) to the left
(c) out of the page (d) into the page

59. Which of the following is NOT an example of a bio-mass energy source ?

- (a) wood (b) gobar-gas
(c) nuclear energy (d) coal

60. Which of the following groups do not contain biodegradable items ?

- (a) Grass, flowers and leather
(b) Grass, wood and plastic
(c) Fruit-peels, cake and lime-juice
(d) Cake, wood and grass

52. ਦੋ ਨਾੜੀ ਸੈੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (a) ਡੈਂਡਰਾਈਟ (b) ਸਾਈਨੇਪਸ
(c) ਐਕਸਾਨ (d) ਆਵੇਗ

53. ਮੈਂਡਲ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਮਟਰ ਦੇ ਪੌਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਗਨੀ ਫੁੱਲ ਸਨ, ਦਾ ਸੰਕਰਣ ਛੋਟੇ ਪੌਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਫੈਦ ਫੁੱਲ ਸਨ, ਨਾਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਗਨੀ ਰੰਗ ਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਗਭਗ ਅੱਧੇ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਜਨਕ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਅਨੁਵੰਸ਼ਿਕ ਰਚਨਾ ਨਿਮਨ ਸੀ :

- (a) TTWW (b) TTww
(c) TtWW (d) TtWw

54. ਕਿਸੇ ਅਵਤਲ ਲੈਂਜ਼ ਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ 15 cm ਹੈ। ਬਿੰਬ ਨੂੰ ਲੈਂਜ਼ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਿੰਬ ਦਾ ਲੈਂਜ਼ ਤੋਂ 10 cm ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣੇ ?

- (a) 10 cm (b) 15 cm
(c) 25 cm (d) 30 cm

55. ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ ਜਿਸ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ:

- (a) ਕਾਰਨੀਆ (b) ਆਇਰਿਸ
(c) ਪੁਤਲੀ (d) ਰੈਟਿਨਾ

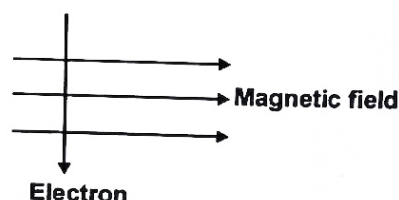
56. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬਿਜਲਈ ਹੀਟਰ, ਬਿਜਲੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ 4 A ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਟਰਮੀਨਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੁਟੈਂਸ਼ਲ ਅੰਤਰ 60V ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲਈ ਹੀਟਰ ਕਿੰਨੀ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਲਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪੁਟੈਂਸ਼ਲ ਅੰਤਰ ਨੂੰ 120V ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ?

- (a) 4A (b) 8A
(c) 15A (d) 30A

57. 400W ਅੰਕਿਤ ਇੱਕ ਬਿਜਲਈ ਰੈਫਰੀਜਰੇਟਰ 8 ਘੰਟੇ/ਦਿਨ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 3.00 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤਿ kWh ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ 30 ਦਿਨ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਊਰਜਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ₹ 90 (b) ₹ 96
(c) ₹ 288 (d) ₹ 1200

58. ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਕਿਸੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੰਬ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨ ਉੱਤੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੈ :

- (a) ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ (b) ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ
(c) ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ
(d) ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

59. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਾਇਓ ਪੁੰਜ ਊਰਜਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) ਲੱਕੜ (b) ਗੋਬਰ ਗੈਸ
(c) ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਊਰਜਾ (d) ਕੋਲਾ

60. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਜੈਵ-ਵਿਘਟਨਯੋਗ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹਨ ?

- (a) ਘਾਹ, ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਚਮੜਾ
(b) ਘਾਹ, ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ
(c) ਫਲਾਂ ਦਾ ਛਿੱਲੜ, ਕੋਕ ਅਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ
(d) ਕੋਕ, ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਘਾਹ

61. Which one of the following is the main cause of land degradation in Punjab ?

- (a) intensive cultivation (b) deforestation
(c) over irrigation (d) over grazing

62. Which of the following conservation strategies do not directly involve community participation ?

- (a) Joint forest management
(b) Beej Bachao Andolan
(c) Navdanya
(d) Demarcation of wildlife sanctuaries

63. Which one of the following describes a system of agriculture where a single crop is grown on a large area ?

- (a) shifting agriculture
(b) plantation agriculture
(c) horticulture
(d) intensive agriculture

64. Minerals are deposited and accumulated in the stratae of which of the following ?

- (a) sedimentary rocks (b) metamorphic rocks
(c) igneous rocks (d) alluvial deposits

65. Match List I (forms of power sharing) with List II (forms of government) and select the correct answer using the codes given below in the lists :

List I	List II
(i) Power shared among different organs of government	P. Community government
(ii) Power shared among governments at different levels	Q. Separation of powers
(iii) Power shared by different social groups	R. Coalition government
(iv) Power shared by two or more political parties	S. Federal government
(i) (ii) (iii) (iv)	
(a) S P Q R	
(b) Q R S P	
(c) Q S P R	
(d) R S P Q	

66. When we speak of gender division, we usually refer to :

- (a) biological difference between men and women
(b) unequal roles assigned by the society to men and women
(c) unequal child sex ratio
(d) absence of voting rights for women in democracies

67. Which among the following is the special feature that distinguishes a pressure group from a political party ?

- (a) Parties take political stances, while pressure groups do not bother about political issues
(b) Pressure groups are confined to a few people, while parties involve larger number of people
(c) Pressure groups do not seek to get into power, while political parties do
(d) Pressure groups do not seek to mobilise people, while parties do

61. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਘਟਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ ?

- (a) ਤੀਬਰ ਕਾਸ਼ਤ (b) ਜੰਗਲਾਤ ਦੀ ਕਟਾਈ
(c) ਵੱਧ ਸਿੰਜਾਈ (d) ਵੱਧ ਚਰਾਉਣਾ

62. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਭਾਲ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਦਰੀ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

- (a) ਸੰਯੁਕਤ ਜੰਗਲਾਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ (b) ਬੀਜ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ
(c) ਨਵਦਾਨਯ
(d) ਵਾਈਲਡ ਲਾਈਫ ਸੈਂਚਰੀਜ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ

63. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਉਹ ਸਿਸਟਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੀ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਸਿਫਟਿੰਗ ਖੇਤੀਬਾੜੀ (b) ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਖੇਤੀ
(c) ਬਾਗਬਾਨੀ (d) ਤੀਬਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ

64. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਸਟ੍ਰੇਟਾਸ (Stratas) ਵਿੱਚ ਖਣਿਜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?

- (a) ਤਿਲਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ
(b) ਅਲੇਕਾਰਕ ਚੱਟਾਨਾਂ
(c) ਆਗਨਯ ਚੱਟਾਨਾਂ (d) ਏਲੁਵਿਅਲ ਜਮਾਉ

65. ਸੂਚੀ I ਪਾਵਰ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਦੇ ਸਰੂਪ] ਅਤੇ ਸੂਚੀ II [ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰੂਪ] ਦਾ ਮਲ ਕਰਾਉ ਅਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ :

ਸੂਚੀ-I	ਸੂਚੀ-II
(i) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਬੰਟਵਾਰਾ	P. ਸਮੁਦਾਇਕ ਸਰਕਾਰ
(ii) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਦਾ ਬੰਟਵਾਰਾ	Q. ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਖ ਹੋਣਾ
(iii) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਬੰਟਵਾਰਾ	R. ਗੱਠਜੋੜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ
(iv) ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦਾ ਬੰਟਵਾਰਾ	S. ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ
(i) (ii) (iii) (iv)	
(a) S P Q R	
(b) Q R S P	
(c) Q S P R	
(d) R S P Q	

66. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਲਿੰਗ ਵਖਰੇਵੇਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

- (a) ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜੈਵਿਕ ਅੰਤਰ
(b) ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਸਮਾਨ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ
(c) ਅਸਮਾਨ ਬਾਲ ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ
(d) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ

67. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

- (a) ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੁਖ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
(b) ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
(c) ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਦਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
(d) ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

68. In the context of assessing democracy which among the following is odd one out. Democracies need to ensure:

- (a) free and fair elections
- (b) dignity of the individual
- (c) majority rule
- (d) equal treatment before law

69. Which of the following neighbouring countries has better performance in terms of human development than India ?

- (a) Sri Lanka
- (b) Bangladesh
- (c) Nepal
- (d) Pakistan

70. GDP is the total value of _____ produced during a particular year.

- (a) all type of investments
- (b) all intermediate goods and services
- (c) all finished goods and services
- (d) all investments, goods and services

71. In a SHG most of the decisions regarding savings and loan activities are taken by the :

- (a) Bank
- (b) Members
- (c) Non-Government Organisation
- (d) MLA of the area

72. The past two decades of globalisation has seen rapid movements in :

- (a) goods and people between countries
- (b) services and investments between countries
- (c) goods, services and investments between countries
- (d) goods and services between countries

73. The colonial economy in Vietnam was primarily based on _____ owned by the French and a small Vietnamese elite.

- (a) rice cultivation
- (b) rubber plantations
- (c) banking system
- (d) both (a) and (b)

74. In 1917, Mahatma Gandhi travelled to Champaran in Bihar to inspire the peasants to struggle against the :

- (a) Rowlatt Act
- (b) Khilafat movement
- (c) oppressive plantation system
- (d) foreign goods

75. When Indian businessmen began setting up industries in the late nineteenth century, they avoided competing the _____ goods in the Indian market.

- (a) Manchester
- (b) French
- (c) Malabar
- (d) Japanese

68. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ :

- (a) ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ
- (b) ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਹੋਵੇ
- (c) ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋਵੇ
- (d) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਲੂਕ ਹੋਵੇ

69. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ?

- (a) ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ
- (b) ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼
- (c) ਨੇਪਾਲ
- (d) ਪਾਕਿਸਤਾਨ

70. ਜੀ. ਡੀ. ਪੀ. (GDP), ਇਕ ਖਾਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਦਾ ਕੁੱਲ ਮੁੱਲ ਹੈ।

- (a) ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼
- (b) ਸਾਰੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ
- (c) ਸਾਰੇ ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ
- (d) ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼, ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ

71. ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਚਤ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਬਹੁਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- (a) ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ
- (b) ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ
- (c) ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ
- (d) ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੁਆਰਾ

72. ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਇਕਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਰਕਤ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ :

- (a) ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ
- (b) ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ
- (c) ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ
- (d) ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ

73. ਵੀਅਤਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵੈੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਕ੍ਰੇਸ਼ਟ ਵਿਅਤਨਾਮੀ ਬ੍ਰੇਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ।

- (a) ਚਾਵਲ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ
- (b) ਰਬੜ ਦੇ ਬੂਟੇ
- (c) ਬੈਂਕਿੰਗ ਸਿਸਟਮ
- (d) ਦੋਵੇਂ (a) ਅਤੇ (b)

74. 1917 ਵਿੱਚ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਚੰਪਾਰਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ।

- (a) ਰੋਲਾਟ ਐਕਟ
- (b) ਪਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ
- (c) ਦਮਨਕਾਰੀ ਬਾਗਾਨ ਵਿਵਸਥਾ
- (d) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਲ

75. ਜਦੋਂ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਲ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ।

- (a) ਮੈਨਚੇਸਟਰ
- (b) ਫ੍ਰੈਂਚ
- (c) ਮਾਲਾਬਾਰ
- (d) ਜਾਪਾਨੀ

76. 'चारिधि' का पर्यायवाची शब्द क्या है ?

- (a) समुद्र (b) बादल
(c) पृथ्वी (d) बिजली

77. 'सिंधुर्मि' की उचित संधि-विच्छेद है :

- (a) सिंधू + उर्मि (b) सिंधू + ऊर्मि
(c) सिंधु + ऊर्मि (d) सिंधु + उर्मि

78. 'सज्जन' में उपसर्ग है :

- (a) सज् (b) स
(c) सत् (d) सज्ज

79. 'आजानुबाहु' का समास-विग्रह क्या है ?

- (a) आज है बहिं जिसकी (b) आजान बहिं
(c) बाहुबली
(d) घुटनों तक लंबी भुजाएँ हैं जिसकी

80. निम्नलिखित वाक्य में रिक्त स्थान में उचित मुहावरा क्या है ?

'भारत शांतिप्रिय देश है, पर वह शत्रु की भी जानता है।

- (a) ईंट की दीवार (b) ईंट तोड़ना
(c) ईंट से ईंट बजाना (d) ईंट उठाना

81. 'सम्राट' का स्त्रीलिंग क्या है?

- (a) सम्राटी (b) सम्राज्ञी
(c) सम्राटनी (d) सम्राटिनी

82. निम्नलिखित वाक्य में रेखांकित कारक है :
मुझसे झूठ मत बोलवाओ।

- (a) कर्ता (b) अपादान
(c) उत्तम पुरुष (d) करण

83. 'शरणागत' में समास है :

- (a) तत्पुरुष (b) बहुव्रीहि
(c) द्वन्द्व (d) द्विगु

84. निम्नलिखित में से शुद्ध वाक्य चुनिए :

- (a) कृपया हमारे घर आइए।
(b) कृपा करके हमारे घर आइए।
(c) कृपया हमारे घर आने की कृपा करें।
(d) कृपा हमारे घर आइए।

85. नाव डूबती जा रही है। रेखांकित अव्यय क्या है ?

- (a) विशेषण (b) क्रिया-विशेषण
(c) क्रिया (d) अविकारी

86. Choose the correct meaning of the following proverb/ idiom :

A hot potato

- (a) a helping agent
(b) forbidden issue
(c) a controversially delicate issue
(d) an issue that has been for long in the newspapers

87. Choose the correct explanation of the underlined phrase :

He will have to buckle down if he expects to pass the course.

- (a) Take it easy (b) Work seriously
(c) Drop a subject (d) Go for a vacation

88. Choose the answer that best completes the following comparison :

Convene : Assemble :: Systematise : _____

- (a) Dismiss (b) Categorise
(c) Congregate (d) Alternate

Directions (Q. No. 89-90) : Choose the best word to fill the blank.

89. The teacher put the crayons on the bottom shelf to make them _____ to the young children.

- (a) accessible (b) receptive
(c) eloquent (d) ambiguous

90. I felt as if the ground was _____ beneath my feet.

- (a) smashing (b) crumbling
(c) slipping (d) sinking

Directions (Q. No. 91-92) : Choose the correct alternative which can be substituted for the given word/sentence.

91. Short speech or poem given at the end of a play or a book is called as _____.

- (a) Epicure (b) Epilogue
(c) Epigram (d) Epitaph

92. That which cannot be believed.

- (a) Irrevocable (b) Inevitable
(c) Incredible (d) Irritable

93. Change the voice of the following sentence :

My friends are watching the match.

- (a) The match is watched by my friends
(b) The match had being watched by my friends
(c) The match is being watched by my friends
(d) The match has being watched by my friends

Directions (Q. No. 94-95) : Rearrange the following parts in proper sequence to obtain a correct sentence.

94. P : only five or six new ones.

Q : to have been found, although

R : there are over 31,000 documented meteorites

S : are found every year

- (a) RSPQ (b) PQRS
(c) RPQS (d) RPSQ

95. P : opportunities for fostering greater

Q : in the modern world which provide

R : there are many occasions

S : contact with foreigners

- (a) PQRS (b) PQRS
(c) RQSP (d) RQPS

96. ਜਸਵਿੰਦਰ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਕੱਪੜਾ, ਕੰਘਾ, ਕੈਂਚੀ ਅਤੇ ਬਦਾਮ ਖਰੀਦੇ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਵਸਤ-ਵਾਚਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਾਂਵ ਹਨ :

- (a) ਚਾਰ (b) ਪੰਜ
(c) ਛੇ (d) ਤਿੰਨ

97. 'ਪੱਗਾਂ' ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ :

- (a) ਬਹੁ ਵਚਨ + ਇਸ਼ਤਰੀ ਲਿੰਗ
(b) ਬਹੁ ਵਚਨ + ਪੁਲਿੰਗ
(c) ਇਕ ਵਚਨ + ਪੁਲਿੰਗ
(d) ਇਸ਼ਤਰੀ ਲਿੰਗ + ਇਕ ਵਚਨ

98. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੁਸ਼ਨਵਾਚੀ ਪੜਨਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ :

- (a) ਕੋਣ (b) ਕੀ
(c) ਕਿਹੜਾ (d) ਜਿਹੜਾ

99. 'ਲੱਕੜਹਾਰਾ' ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ ਲੱਕੜਾਂ ਚੀਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਸਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਹੈ :

- (a) ਕੁਹਾੜੀ ਨਾਲ (b) ਲੱਕੜਾਂ ਚੀਰਦਾ ਹੈ
(c) ਚੀਰਦਾ (d) ਹੈ

100. 'ਉਸਦਾ ਲਿਖਿਆ' ਖ਼ਤ ਹਵਾ ਵਿਚ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਵਾਕ ਵਿਚ ਭੂਤ ਕਿਰਦੰਤ ਹੈ :

- (a) ਉਸਦਾ (b) ਲਿਖਿਆ
(c) ਵਿਚ (d) ਗਿਆ

101. 'ਇਹ ਕੰਮ ਤਾਂ ਇਮਤੇਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੇਗਾ'। ਵਾਕ ਵਿਚ 'ਜ਼ਰੂਰ' ਕਿਹੜਾ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ :

- (a) ਨਿਰਣਾ ਵਾਚਕ (b) ਸਥਾਨ ਵਾਚਕ
(c) ਗਿਣਤੀ ਵਾਚਕ (d) ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਾਚਕ

102. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਪੱਖੋਂ ਸਹੀ ਹੈ :

- (a) ਸਿੰਨ੍ਹਣਾ, ਸੰਝ, ਸੰਤੁਲਨ (b) ਸਿੰਨ੍ਹਣਾ, ਸੰਝ, ਸੰਤੁਲਨ
(c) ਸਿੰਨ੍ਹਣਾ, ਸਜ, ਸੰਤੁਲਨ (d) ਸਿੰਨ੍ਹਣਾ, ਸੰਝ, ਸੰਤੁਲਨ

103. 'ਪਾਲੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ।' ਵਾਕ ਵਿਚ ਕਿਰਿਆ ਵਾਕਸ਼ ਹੈ :

- (a) ਸਾਰੀ ਗੱਲ (b) ਸੁਣਾਈ
(c) ਪਾਲੀ ਦੀ ਮਾਂ (d) ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ

104. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਵਾਕ ਚੁਣੋ :

- (a) ਧਰਮੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
(b) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।
(c) ਉਹ ਧਰਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।
(d) ਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ।

105. 'ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣੇ' ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਅਣਜਾਣ (b) ਅਕਿਤਘਣ
(c) ਔਤਰਾ (d) ਹੰਕਾਰੀ

106. Who is the India's first female flight commander ?

- (a) Mitali Madhumita (b) Seema Rao
(c) Shalija Dhami (d) Punita Arora

107. Which state government has decided to offer modern nursery education at Anganwadis ?

- (a) Madhya Pradesh (b) Chhattisgarh
(c) Punjab (d) Haryana

108. Who is the first Indian ever to win the World Badminton Championship gold ?

- (a) Parupalli Kashyap (b) Saina Nehwal
(c) Srikanth Kidambi (d) PV Sindhu

109. Which Indian personality has been honoured with the prestigious 2019 Ramon Magsasay Award ?

- (a) K Sivan (b) Anna Hazare
(c) Ravish Kumar (d) Mary Kom

110. According to the latest report of the World Health Organization, which infectious disease outbreak is increasing rapidly in the world ?

- (a) Measles (b) Chicken pox
(c) Malaria (d) Cholera

111. Which of the following Articles got revoked alongside Article 370 ?

- (a) Article 174 (b) Article 244
(c) Article 153 (d) Article 35 A

106. ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਉਡਾਣ ਕਮਾਂਡਰ ਕੌਣ ਹੈ ?

- (a) ਮਿਤਾਲੀ ਮਧੁਮਿਤਾ (b) ਸੀਮਾ ਰਾਓ
(c) ਸ਼ਾਲੀਜਾ ਧਾਮੀ (d) ਪੁਨੀਤਾ ਅਰੋੜਾ

107. ਕਿਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਂਗਣਵਾੜੀਆਂ ਵਿਖੇ ਆਧੁਨਿਕ ਨਰਸਰੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ?

- (a) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (b) ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ
(c) ਪੰਜਾਬ (d) ਹਰਿਆਣਾ

108. ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਕੌਣ ਹੈ ?

- (a) ਪਰੁਪੱਲੀ ਕਸ਼ਯਪ (b) ਸਾਇਨਾ ਨੇਹਵਾਲ
(c) ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕਿਦੰਬੀ (d) ਪੀ.ਵੀ. ਸਿੰਧੂ

109. ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਾਲ 2019 ਦੇ ਰੈਮਨ ਮੈਗਸੇਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

- (a) ਕੇ ਸਿਵਾਨ (b) ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ
(c) ਰਵੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ (d) ਮੇਰੀ ਕੋਮ

110. ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਫੂਤ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ?

- (a) ਖਸਰਾ (b) ਛੋਟੀ ਚੋਚਕ
(c) ਮਲੇਰੀਆ (d) ਹੈਜ਼ਾ

111. ਆਰਟੀਕਲ 370 ਦੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਆਰਟੀਕਲ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ?

- (a) ਆਰਟੀਕਲ 174 (b) ਆਰਟੀਕਲ 244
(c) ਆਰਟੀਕਲ 153 (d) ਆਰਟੀਕਲ 35A

NIT — Previous Examination Paper – 2019 (11)

112. Name the world's largest teachers' training programme which was launched in New Delhi to improve Learning Outcomes at the Elementary level.

- (a) National Initiative for School Heads and Teachers Kaushalya Yojana (NISHTKY)
- (b) National Initiative for School Heads and Teachers Holistic Programme (NISHTHP)
- (c) National Initiative for School Heads and Teachers Holistic Advancement (NISHTHA)
- (d) National Initiative for School Heads and Teachers Holistic Development (NISHTHD)

113. Where is the India's first space museum located ?

- (a) Kochi (b) Chennai
- (c) Bengaluru (d) Hyderabad

114. Which bank has launched India's first OTP facility for ATM cash withdrawals above ₹ 10,000 ?

- (a) HDFC Bank (b) SBI Bank
- (c) Axis Bank (d) Canara Bank

115. _____ is known as the "Lungs of the World".

- (a) Amazon Forest (b) The Himalayas
- (c) Sundarbans Reserve Forest
- (d) Congo basin Forest

116. Whose birth anniversary is celebrated as National Sports Day on 29th August ?

- (a) Balbir Singh Sr. (b) Dhyan Chand
- (c) Kripal Singh (d) Aavishkar Salvi

117. Which country is the maker of the Apache Guardian Attack Helicopters ?

- (a) Russia (b) China
- (c) USA (d) Israel

118. Which of the following air pollutant (at equal concentrations in air) affect plants the most (in the order of decreasing photo toxicity) ?

- (a) Hydrofluoric acid (b) SO₂
- (c) NO₂ (d) O₃

119. Who is the author of the book titled "Quality, Accreditation and Ranking – A Silent Revolution in the Offing in Indian Higher Education" ?

- (a) Jai Ram Ramesh (b) Kamlesh Patil
- (c) M Venkaiah Naidu (d) Meenakshi Lekhi

120. Which was the first Indian movie to win an Oscar ?

- (a) Slumdog Millionaire (b) Gandhi
- (c) Gully Boy (d) Sholay

112. ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜੋ ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਰਨਿੰਗ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- (a) ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਕੌਸ਼ਲ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ
- (b) ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ
- (c) ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਉੱਨਤੀ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ
- (d) ਸਕੂਲ ਮੁਖੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ

113. ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੁਲਾੜੀ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ?

- (a) ਕੋਚੀ (b) ਚੇਨਈ
- (c) ਬੇਂਗਲੁਰੂ (d) ਹੈਦਰਾਬਾਦ

114. ਕਿਸ ਬੈਂਕ ਨੇ ₹ 10,000 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਏ.ਟੀ.ਐਮ. ਨਕਦ ਕੱਢਵਾਉਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਓ.ਟੀ.ਪੀ (OTP) ਸੁਵਿਧਾ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ?

- (a) ਐਚ.ਡੀ.ਐੱਫ.ਸੀ. ਬੈਂਕ (b) ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਬੈਂਕ
- (c) ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ (d) ਕੈਨਰਾ ਬੈਂਕ

115. ਨੂੰ "ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਫੇਫੜੇ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- (a) ਐਮਾਜ਼ਾਨ ਜੰਗਲ (b) ਹਿਮਾਲਿਆ
- (c) ਸੁੰਦਰਬਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਜੰਗਲ (d) ਕਾਂਗੋ ਬੇਸਿਨ ਜੰਗਲ

116. 29 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਕਿਸਦਾ ਜਨਮਦਿਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ (b) ਧਿਆਨ ਚੰਦ
- (c) ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ (d) ਆਵੀਸ਼ਕਰ ਸਾਲਵੀ

117. ਅਪਾਚੇ ਗਾਰਡੀਅਨ ਅਟੈਕ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ?

- (a) ਰੂਸ (b) ਚੀਨ
- (c) ਅਮਰੀਕਾ (d) ਇਜ਼ਰਾਈਲ

118. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ (ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਗਾਢਪਣ 'ਤੇ), ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਘੱਟ ਰਹੀ ਫੋਟੋ ਟੋਕਸਿਸਿਟੀ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ) ?

- (a) ਹਾਈਡ੍ਰੋਫਲੋਰੀਕ ਐਸਿਡ (b) SO₂
- (c) NO₂ (d) O₃

119. "ਕਵਾਲਿਟੀ, ਐਕ੍ਰੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੈਂਕਿੰਗ-ਏ ਸਾਇਲੈਂਟ ਰੇਵਲੂਸ਼ਨ ਇਨ ਓਫਿੰਗ ਇਨ ਇਨਡੀਅਨ ਹਾਇਅਰ ਏਜੂਕੇਸ਼ਨ" ਨਾਮਕ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?

- (a) ਜੈ ਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ (b) ਕਮਲੇਸ਼ ਪਾਟਿਲ
- (c) ਐਮ. ਵੇਂਕਈਆ ਨਾਇਡੂ (d) ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਲੇਖੀ

120. ਆਸਕਰ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਕਿਹੜੀ ਸੀ ?

- (a) ਸਲੱਮਡੌਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ (b) ਗਾਂਧੀ
- (c) ਗਲੀ ਬੁਆਇ (d) ਸ਼ੋਲੇ

Directions (Q. No. 121-122) : In each of the questions given below, which one of the four answer figures should come after the problem figures if the sequence were continued ?

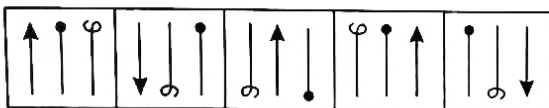
121. Problem Figures

T	q	=	Δ	*	C	C	Z	Δ	=	O	T	T	B	=
C	*	Δ	=	q	T	T	D	=	Δ	Z	C	C	P	Δ

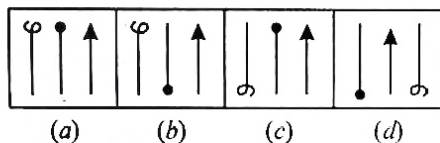
Answer Figures

Δ	P	C	Δ	N	C	Δ	B	C	Δ	P	C
=	B	T	T	□	=	=	P	T	B	=	T
(a)	(b)	(c)	(d)								

122. Problem Figures

Answer Figures

Directions (Q. No. 123-124) : There is a relationship between Problem figures A and B. Establish a similar relationship between figures C and D by selecting a suitable figure from the Answer Figures that would replace the question mark (?) in figure (D).

123. Problem Figures

A B	C D
---	---

Answer Figures

(a)	(b)	(c)	(d)

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰ.ਨੰ. 121-122) : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਲੜੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

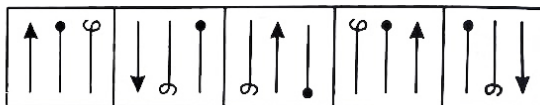
121. ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

T	q	=	Δ	*	C	C	Z	Δ	=	O	T	T	B	=
C	*	Δ	=	q	T	T	D	=	Δ	Z	C	C	P	Δ

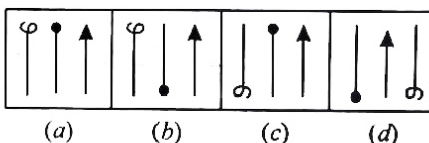
ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

Δ	P	C	Δ	N	C	Δ	B	C	Δ	P	C
=	B	T	T	□	=	=	P	T	B	=	T
(a)	(b)	(c)	(d)								

122. ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰ.ਨੰ. 123-124) : ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀ A ਅਤੇ B ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ C ਅਤੇ D ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ ਜੋ ਚਿੱਤਰ D ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇ।

123. ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

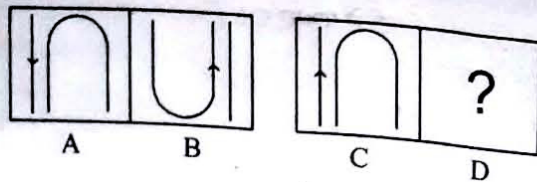
A B	C D
---	---

ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

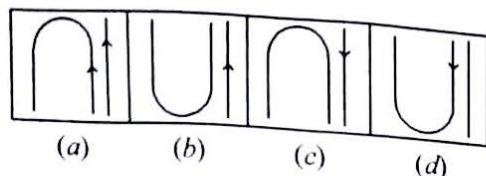
(a)	(b)	(c)	(d)

124. Problem Figures

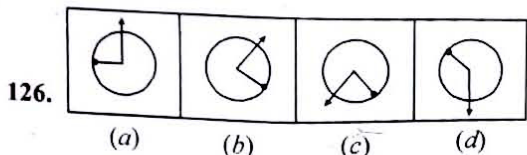
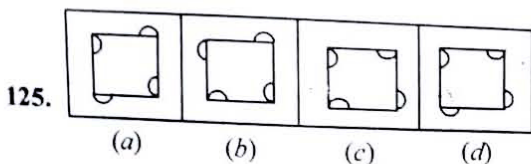
NTT — Previous Examination Paper — 2019 (13)

Answer Figures

Directions (Q. No. 125-126) : Out of the four given figures, three are similar in a certain way. One figure is not like the other three. That means three figures form a group based on some common characteristics. Find out the figure which does not belong to the group.

127. The positions of how many digits in the number 5314687 will remain unchanged after the digits are rearranged in ascending order within the number ?

- (a) One (b) Three
(c) Two (d) More than three

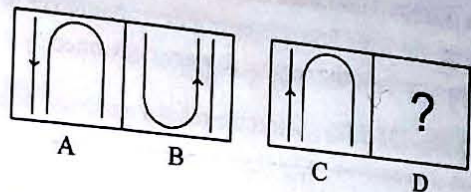
128. If all the numbers divisible by 5 and also those having one of the digits as 5 are removed from the number 1 to 50, how many numbers will remain ?

- (a) 38 (b) 41
(c) 39 (d) 40

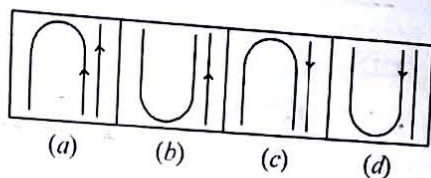
129. If in a certain language 9 is coded as U, 3 is coded as E, 6 is coded as P, 1 is coded as S and 2 is coded as R, how is 62311923 coded in that language ?

- (a) RESUPRSE (b) PRESURSE
(c) PRESSURE (d) RPRESSRUE

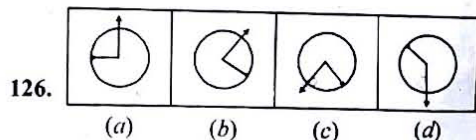
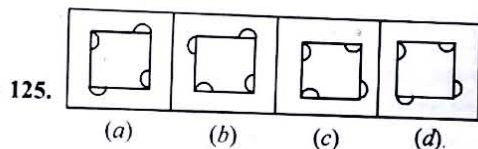
124. ਸਮੱਸਿਆ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰ. ਨੰ. 125-126) : ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਤਿੰਨ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਹੋਰ ਤਿੰਨਾਂ ਵਰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਲੱਭੋ ਜੋ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

127. ਨੰਬਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5314687 ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ?

- (a) ਇੱਕ (b) ਤਿੰਨ
(c) ਦੋ (d) ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ

128. 1 ਤੋਂ 50 ਤੱਕ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਉਹ ਨੰਬਰ ਜੋ 5 ਨਾਲ ਵੰਡਣਯੋਗ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 5 ਹੋਵੇ, ਜੋ ਹਟਾ ਦਿਤੇ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਨੰਬਰ ਰਹਿਣਗੇ ?

- (a) 38 (b) 41
(c) 39 (d) 40

129. ਜੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 9 ਨੂੰ U ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 3 ਨੂੰ E ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 6 ਨੂੰ P ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 1 ਨੂੰ S ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 2 ਨੂੰ R ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 62311923 ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (a) RESUPRSE (b) PRESURSE
(c) PRESSURE (d) RPRESSRUE

130. In a certain code SEAL is written as \$75@ and DOSE is written as #8\$7. How is the SOLD written in that code ?

- (a) \$ 8 @ # (b) # 8 7 \$
(c) # 8 \$ 7 (d) \$ 5 @ #

Directions (Q. No. 131-132) : Select the related numbers / letters from the given alternatives.

131. EDC : RQP :: LKJ : ?

- (a) WXY (b) XYW
(c) YXW (d) YWX

132. 2 : 22 :: ? : 2222

- (a) 220 (b) 22
(c) 202 (d) 200

Directions (Q. No. 133-134) : Three of the following four are alike in a certain way and so form a group. Which is the one that does not belong to the group ?

133. (a) Aluminium (b) Nickel
(c) Copper (d) Mercury
134. (a) 48 (b) 24
(c) 35 (d) 65

135. In the following number series, one term is wrong. Find out the wrong term.

24, 52, 112, 220, 444, 892

- (a) 50 (b) 112
(c) 220 (d) 444

136. Find the incorrect term in the following series :

16, 4, 2, 1.5, 1.75, 1.875

- (a) 1.875 (b) 1.75
(c) 1.5 (d) 2

137. The product of two consecutive odd numbers is 6723. What is the greater number ?

- (a) 89 (b) 85
(c) 91 (d) 83

138. Find the value of $a^3 + b^3 + c^3 - 3abc$, when $a = 225$, $b = 226$, $c = 227$.

- (a) 2304 (b) 2430
(c) 2034 (d) 2340

139. Out of three given numbers, the first number is twice the second and thrice the third. If the average of these three numbers is 154, then what is the difference between the first and the third numbers ?

- (a) 126 (b) 42
(c) 168 (d) 52

130. ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ SEAL ਨੂੰ \$75@ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ DOSE ਨੂੰ #8\$7 ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ SOLD ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

- (a) \$ 8 @ # (b) # 8 7 \$
(c) # 8 \$ 7 (d) \$ 5 @ #

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰ. ਨੰ. 131-132) : ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨੰਬਰਾਂ/ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

131. EDC : RQP :: LKJ : ?

- (a) WXY (b) XYW
(c) YXW (d) YWX

132. 2 : 22 :: ? : 2222

- (a) 220 (b) 22
(c) 202 (d) 200

ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰ. ਨੰ. 133-134) : ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਇਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

133. (a) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ (b) ਨਿਕਲ
(c) ਤਾਂਬਾ (d) ਪਾਰਾ
134. (a) 48 (b) 24
(c) 35 (d) 65

135. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਨੰਬਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਨੰਬਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਗਲਤ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਲੱਭੋ।

24, 52, 112, 220, 444, 892

- (a) 50 (b) 112
(c) 220 (d) 444

136. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਪਦ ਲੱਭੋ :

16, 4, 2, 1.5, 1.75, 1.875

- (a) 1.875 (b) 1.75
(c) 1.5 (d) 2

137. ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਟਾਂਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਗੁਣਨਫਲ 6723 ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹੜੀ ਹੈ ?

- (a) 89 (b) 85
(c) 91 (d) 83

138. $a^3 + b^3 + c^3 - 3abc$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ $a = 225$, $b = 226$, $c = 227$ ਹੈ।

- (a) 2304 (b) 2430
(c) 2034 (d) 2340

139. ਤਿੰਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਸੰਖਿਆ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ 154 ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ?

- (a) 126 (b) 42
(c) 168 (d) 52

140. The mean marks obtained by seven students in a group is 226. If the marks obtained by six of them are 340, 180, 260, 56, 275 and 307 respectively, find the marks obtained by the seventh student.

- (a) 164 (b) 226
(c) 340 (d) Cannot be determined

141. A student was asked to measure the length and breadth of a rectangle. By mistake, he measured the length 20% less and the breadth 10% more. If its original area is 200 sq cm, then find the area after this measurement?

- (a) 176 cm² (b) 206 cm²
(c) 226 cm² (d) 316 cm²

142. A dishonest dealer sells articles at 10% loss on cost price but uses the weight of 16 g instead of 18 g. What is his profit or loss percent?

- (a) $1\frac{1}{4}\%$ gain (b) $1\frac{1}{4}\%$ loss
(c) $3\frac{1}{4}\%$ loss (d) $5\frac{1}{4}\%$ gain

143. A dealer marks his goods 30% above his cost price and then allows 15% discount on it. What is the cost price of an article on which he gains ₹ 84.

- (a) ₹ 800 (b) ₹ 560
(c) ₹ 373.33 (d) ₹ 280

144. The simple interest on a sum of money is $\frac{1}{16}$ of the principal and the number of years is equal to the rate per cent annum. Find the rate per cent.

- (a) $2\frac{1}{2}\%$ (b) $3\frac{1}{2}\%$
(c) $4\frac{1}{2}\%$ (d) $9\frac{1}{2}\%$

145. An amount invested for 3 years compounded at 5%, 10% and 20% respectively. In 3 years, if the sum amounts to ₹ 16632, then find the amount invested.

- (a) ₹ 11000 (b) ₹ 12000
(c) ₹ 9000 (d) ₹ 15000

140. ਇਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਔਸਤ ਅੰਕ 226 ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 340, 180, 260, 56, 275 ਅਤੇ 307 ਹਨ, ਤਾਂ ਸੱਤਵੇਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕ ਲੱਭੋ।

- (a) 164 (b) 226
(c) 340 (d) ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

141. ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਲਤੀ ਨਾਲ, ਉਸਨੇ ਲੰਬਾਈ 20% ਘੱਟ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ 10% ਵਧ ਮਾਪੀ। ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰਫਲ 200 ਵਰਗ ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਪ ਦੇ ਬਾਅਦ ਖੇਤਰਫਲ ਲੱਭੋ ?

- (a) 176 cm² (b) 206 cm²
(c) 226 cm² (d) 316 cm²

142. ਇੱਕ ਬੇਈਮਾਨ ਡੀਲਰ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 10% ਘਾਟੇ 'ਤੇ ਵਸਤੂ/ਚੀਜ਼ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਪਰ 18 ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਬਜਾਏ 16 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਭਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਲਾਭ ਜਾਂ ਘਾਟਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) $1\frac{1}{4}\%$ ਲਾਭ (b) $1\frac{1}{4}\%$ ਘਾਟਾ
(c) $3\frac{1}{4}\%$ ਘਾਟਾ (d) $5\frac{1}{4}\%$ ਲਾਭ

143. ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਆਪਣੀ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ 30% ਉੱਪਰ ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਅੰਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਉੱਤੇ 15% ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਸਤੂ/ਚੀਜ਼ ਦਾ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ₹ 84 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- (a) ₹ 800 (b) ₹ 560
(c) ₹ 373.33 (d) ₹ 280

144. ਇਕ ਰਕਮ 'ਤੇ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ $\frac{1}{16}$ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ, ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੱਭੋ।

- (a) $2\frac{1}{2}\%$ (b) $3\frac{1}{2}\%$
(c) $4\frac{1}{2}\%$ (d) $9\frac{1}{2}\%$

145. 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 5%, 10% ਅਤੇ 20% 'ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਰਕਮ ₹ 16632 ਬਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ।

- (a) ₹ 11000 (b) ₹ 12000
(c) ₹ 9000 (d) ₹ 15000

146. The prices of a scooter and a television are in the ratio of 8 : 7. If a scooter costs ₹ 2000 more than a television, then find out the price of television.

- (a) ₹ 14000 (b) ₹ 28000
(c) ₹ 10000 (d) ₹ 18000

147. 300 g of salt solution has 40% salt in it. How much salt should be added to make it 50% in the solution ?

- (a) 40 g (b) 60 g
(c) 70 g (d) 80 g

148. A and B together start a business by investing in the ratio of 4 : 3. If 9% of the total profit goes to charity and A's share is ₹ 1196, find the total profit.

- (a) ₹ 2300 (b) ₹ 4435
(c) ₹ 2093 (d) ₹ 2700

149. A and B can do a job together in 12 days. A is 2 times as efficient as B. In how many days can B alone complete the work ?

- (a) 36 (b) 12
(c) 18 (d) 9

150. Vandana can do a piece of work in 10 days. With the help of Ruchi, she can do the same work in 6 days. If they get ₹ 200 for the work, then what will the share of Ruchi in the received remuneration ?

- (a) ₹ 120 (b) ₹ 100
(c) ₹ 60 (d) ₹ 80

146. ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 8 : 7 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜੇ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ₹ 2000 ਵਧੇਰੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ₹ 14000 (b) ₹ 28000
(c) ₹ 10000 (d) ₹ 18000

147. 300 ਗ੍ਰਾਮ (g) ਲੂਣ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿੱਚ 40% ਲੂਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੂਣ ਨੂੰ ਘੋਲ ਵਿੱਚ 50% ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਲੂਣ ਮਿਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

- (a) 40 g (b) 60 g
(c) 70 g (d) 80 g

148. A ਅਤੇ B ਮਿਲ ਕੇ 4 : 3 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਦਾ 9% ਚੈਰਿਟੀ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ A ਦਾ ਹਿੱਸਾ ₹ 1196 ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਲੱਭੋ।

- (a) ₹ 2300 (b) ₹ 4435
(c) ₹ 2093 (d) ₹ 2700

149. A ਅਤੇ B ਮਿਲ ਕੇ ਕੋਈ ਕੰਮ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। A, B ਨਾਲੋਂ ਦੁਗਣਾ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ। B ਇਕੱਲਾ, ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

- (a) 36 (b) 12
(c) 18 (d) 9

150. ਵੰਦਨਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 10 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੁਚੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹੀ ਕੰਮ ਉਹ 6 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਲਈ ₹ 200 ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

- (a) ₹ 120 (b) ₹ 100
(c) ₹ 60 (d) ₹ 80

Answers